

[Yvonne Herløv Andersen]

anden årsag gøre sig gældende med hensyn til affolkningen af disse bysamfund. Efter at loven om sygehusvæsenet trådte i kraft i 1974, trak amterne en ring rundt omkring sig, en protektionistisk ring, der gjorde, at man ikke ville indlægge på andre institutioner end dem, man havde i eget område. På den måde er disse institutioner langsomt blevet affolket – med det til følge, at sengedagprisen er blevet så høj, at det ikke kan betale sig at indlægge på dem.

Men jeg synes, at forslaget i sig selv så absolut fortjener en grundigere udvalgsbehandling, end vi kan nå at give det, så jeg ser det gerne igen, og til den tid vil man også have nogle resultater fra høringsproceduren.

Dræbye (RV):

Det radikale venstre har samme mål, som er udtrykt i venstres forslag til folketingsbeslutning: at landsbyer og små bysamfund skal styrkes gennem de kommende års samfundsudvikling. Vi mener, at der på en række områder er behov for at styrke decentraliseringen ved en bevidst landsbypolitik, men vi må samtidig tage udgangspunkt i, at en række forhold gør det vanskeligere at gennemføre målene i praksis netop i den samfundsmæssige situation, vi er i i øjeblikket. Befolkningsstiltvæksten er gået i stå, og i sig selv vil dette medføre mindre behov for nye boliger og for ny byvækst. Den økonomiske krise har medført et fald i boligbyggeriet, som yderligere har begrænset væksten. Stigningen i energipriser har fordyret transporten, og udviklingen inden for detailhandelen ser ud til at true en række nærbutikker med et svagt kundeunderlag, og med en begrænset vækst er det vanskeligt at sikre et sådant kundeunderlag.

Noget tyder på, at disse forhold er ved at ændre den tendens til vækst for de små bysamfund, som fremgår af bemærkningerne til beslutningsforslaget. De virkemidler, vi har, svarer dårligt til den situation, vi er i. Planlægningen er således i sig selv ikke noget aktivt virkemiddel, for den kan ikke sætte en udvikling i gang, men den kan derimod kanalisere en igangværende udvikling. Venstre har med sit forslag til folketingsbeslutning givet udmærket anledning til en debat om disse spørgsmål. Derimod er venstres forslag til virkemidler en blanding af alt godt fra

havet; det er virkemidler, som er baseret på en styring af væksten og ikke på den nuværende stagnation.

Jeg skal kun kommentere de forslag, som venstre har stillet, med nogle mere konkrete bemærkninger.

Venstre foreslår, at vi skal afskaffe by- og landzonenloven. Her er vi ikke enige. Folketinget vedtog for et par år siden en overførelse af administrationen af loven til kommunerne, men de forudsætninger, som er fastlagt i beslutningen, vil medføre, at der går for lang tid, inden denne administration i praksis overtages, og derfor bør man ændre by- og landzonenloven, således at kommunerne ved den første kommuneplan foretager en afgrænsning områdemæssigt af landsbysamfund og andre bysamfund i landzone, og således at der i kommuneplanen fastlægges visse rammebestemmelser for disse områders anvendelse; herefter bør kommunerne uden videre overtage administrationen af by- og landzonenloven i disse områder.

I det åbne land derimod er det hensigtsmæssigt og i overensstemmelse med betingelserne i lovændringen i sin tid at fastholde by- og landzonenlovens administration i amtskommunerne indtil videre. Jeg vil derfor godt benytte lejligheden til at spørge ministeren, om han vil tage initiativ til ændring af by- og landzonenloven og kommuneplanloven efter disse retningslinjer.

Det andet drejer sig om erhvervsvirksomhedernes vilkår. Her har forslagsstillerne samlet alt godt fra havet, hvoraf størstedelen i øvrigt ikke har noget med landsbyer at gøre. Vi ønsker at lette de små virksomheders situation, og administrationen har bidraget til det med konkrete forslag, som allerede er gennemført.

Det tredje punkt drejer sig om nærbutikernes vilkår. Venstre foreslår nogle generelle ændringer, som i lige så høj grad vil styrke butikkerne i de store byer, og som derfor ikke i særlig grad vil hjælpe landsbybutikker. Vi mener, at der især bør tænkes på en oplysningskampagne, sådan at folk i højere grad køber i nærbutikken, og på en samordning af offentlige funktioner, men vi tror ikke, at det er tilstrækkeligt. Vi mener derfor, at man bør overveje, om ikke man skal knytte retten til at drive virksomhed i de større byer med større butiksarealer til en pligt til at drive filialbutikker, eller hvad man nu